

Motion till riksdagen 2006/07:A246

av Inger Jarl Beck m.fl. (s)

Arbete åt kriminalvårdens klienter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av arbetsförmedlare på anstalter och i frivården och sociala företag för att underlätta för kriminalvårdsklienter att integreras på arbetsmarknaden och i samhället.

Motivering

Med en halv miljon människor utanför arbetsmarknaden krävs ett nytänkande för att vidga arbetsmarknaden. Kriminalvårdens klienter är en grupp som står mycket långt från arbetsmarknaden.

På 1980-talet var det ett villkor för att få en frigivningspermission att man hade arbete och bostad. Med lågkonjunkturen i början av 1990-talet förändrades detta. Det var inte längre självklart med arbete åt alla, än mindre åt kriminellt belastade. Och denna syn har hängt med även efter lågkonjunkturen. Av de som idag frigges har 20 % ersättning från Försäkringskassan. För många intagna är ett mål att få pension. Det förväntas ej av dem att de ska arbeta. Och när ingen annan förväntar sig att de ska arbeta tror de självfallet inte själva att det är möjligt. Av klienterna aktuella inom frivården är 36 % arbetslösa! De flesta har heller ingen bostad och nästan samtliga är skuldsatta.

Den vanligaste försörjningsformen vid frigivning är socialbidrag, vilket 40 % livnär sig på när de frigges. Långt fler än hälften av alla frigivna har socialhjälp eller pension/sjukbidrag. Endast 23 % av de frigivna har ett arbete. Av förstagångsbrottslingarna återfaller 20 % i kriminalitet och missbruk inom en treårsperiod. Av dem som lagförts vid två tidigare tillfällen återfaller hälften och i princip samtliga återfaller igen när de har dömts och straffats tio gånger. Narkotikabrottslingar återfaller i högre grad än andra, ca 70 % hamnar på anstalt igen – oberoende av hur många gånger de suttit tidigare.

Fel! Okänt namn på

Eftersom antalet missbrukare ökar, och dessutom är i sämre skick och mer belastade än tidigare, är situationen alarmerande. Samhällets utgifter för detta skenar och tryggheten för samtliga medborgare påverkas negativt.

Det är grundläggande för självkänslan att ha en meningsfull sysselsättning, att känna att man är behövd, fyller en uppgift och är delaktig i samhället. Utan det spelar det ingen roll hur många behandlingsprogram man går igenom.

Mellan kriminalvården och AMS finns ett avtal om samarbete bland annat genom att en kontaktperson gentemot kriminalvården ska finnas på arbetsförmedlingarna inom varje län. I Västra Götaland har man gått ett steg längre och har sedan 1970-talet speciella arbetsförmedlare som jobbar direkt ute på anstalterna. Detta är för de intagna ett utmärkt sätt att finna vägen till arbete. De intagna återfår tron på att det är möjligt för dem att få ett arbete och många slussas också till arbete, praktik eller utbildning. De sociala företagen visar mycket goda resultat i detta arbete.

Det är viktigt att ta vara på och sprida goda exempel. Det är också viktigt att skapa förutsättningar för utveckling med de goda exemplen som grund.

Det är också viktigt att lyfta fram de sociala företagen som en möjlighet att vidga arbetsmarknaden och integrera dem som har svårast att ta sig in idag.

Vi bör överväga att göra en översyn för att ta fram ytterligare förslag på hur kriminalvårdsklienternas förankring på arbetsmarknaden stärks och hur de sociala företagen kan användas för att integrera före detta kriminella och missbrukare på arbetsmarknaden och i samhället.

Stockholm den 27 oktober 2006

Inger Jarl Beck (s)

Krister Örnfrjäder (s)

Helena Frisk (s)

Hillevi Larsson (s)

Johan Löfstrand (s)